

Peter Rober

DE NAAKTE THERAPEUT

TRYING
TO MAKE A DRAWING

acco

Inhoud

Woord vooraf bij de tweede editie	9
Bij het begin van het boek	13
Te oud om nog profvoetballer te worden	16
Marc	18
Asperger	22
Vertrouwen	24
Nachtmerrie	26
Het verhaal van Jelle (God)	28
“We zien wel”	29
Aarzelings	30
Psychotherapeut	32
Simplistisch	35
Het verhaal van Kevin	37
Agressief	38
Tetter, tetter	42
Harry	43
Dit is maar voor eventjes	46
Vliegen	49
Joris: eerste gesprek	50
Joris: indianen	53
Joris: het verhaal van Snelle Hert	55
Joris: slot	62
Succes	64
Het verhaal van Thomas (Diep vallen)	66
De piraat	67
Sam Dillemans aan het woord (1)	68
Het verhaal van Samier (In de spiegel)	69
Hoeveel cliënten per dag?	71
Sam Dillemans aan het woord (2)	73

Wie betaalt...	74
Echt gebeurd?	76
Sam Dillemans aan het woord (3)	77
Willy's verhaal (Niet meer te verdragen)	78
Hopeloosheid	79
Kunstenaar	82
Lachen	83
Petrus	85
Bij onze zoon zijn	86
Bart: het dossier Van de Putte	87
Bart: secundaire traumatisering	89
Bart: de schuld bij het individu	91
Ontbijt op zondag	93
Niet meer depressief, maar boos	95
Dries	98
Mond vol tanden	100
Geruststelling	103
Koens verhaal (Stoute papa)	104
Hard	105
Spijtig	107
Autisme?	108
Rooskleurig	110
Klikken en klakken	111
Blij dat hij niet moet zien	114
De Zorgman	117
Nu voelt alles anders (Frank Sinatra)	118
De leeuw en het paard	120
Het verhaal van Jozef (Niet de man die ik wil zijn)	122
Doctoraat	124
'Manke Boon'	126
Boon	128
Joris en Kasper	129
Stout kind	133
Daar is de Zorgman weer	135
Ziende blind	137
Traagheid	139
Verboden verhalen	142

Je kunt het ook anders spelen	144
Joris en Kasper opnieuw	146
Ruimteman	149
Typisch autistisch	151
Dromer	153
Sprakeloos	155
Orthorexia nervosa	158
Chimay Grand Réserve	160
Helga's verhaal (ADHD)	164
Etiketten	165
Fobieën	168
Van mij mag hij doodgaan	170
Dat zou leuk zijn	172
Daisy: de aanmelding	173
Daisy: de eerste sessies	175
Daisy's dagboekfragment	178
Daisy: nachtmerries	180
Daisy's dagboek	182
Daisy: ontkenning	183
Trauma en herstel	185
Daisy's dagboek	187
Daisy: relatie met Erik	188
Daisy's dagboek	190
Daisy: het sprookje voorbij	192
Daisy's dagboek	193
Daisy: tekening	195
Daisy's dagboek	197
Daisy: Suzy	199
Daisy's dagboek	200
Daisy: brief van vader	202
Daisy's dagboek	204
Daisy: opname?	205
Daisy: afscheidsbrief	207
De tijd is verstreken (Daisy's gedicht)	209
En nu?	210
Een drukke straat in een ver land	212
Theresa's verhaal (De kleine hoopjes)	214

Herinneringen aan Daisy	215
De Wrede Geschiedenis van de Mensheid VIII: My Lai (Vietnam), 1968	216
Vergeten	217
Adembenemend	218
Het verhaal van Jokke (Verloren)	219
Machteloosheid	221
Commentaar van Joris en Kasper	225
Psychiaters	227
Expertise	230
De beslissing	235
Het marktdenken	238
Zinlozer	244
Sylvia Verhulst (Slechte moeder)	246
Pamela's verhaal (Nooit meer)	247
Ik meende het niet	249
De Wrede Geschiedenis van de Mensheid IX: Chatila (Libanon), 1982	250
Wakker	251
Meer moppen	252
Begrijpen	253
Opnieuw machteloosheid	255
De Wrede Geschiedenis van de Mensheid X: Bosnië-Herzegovina, 1994	257
De tuin	258
Frankies verhaal (Nooit iets goeds)	259
Zoveel goesting om te leven	262
Een stuk of tien	264
Schaduw	266
Mild geamuseerd	268
Een kleine stap verder	269
Een beter leven	271
Ruimteschip	274
Op het einde	276

Woord vooraf bij de tweede editie

Je zat in de trein op weg naar huis en je luisterde naar Bob Dylan op je iPod. Een beetje verder zaten twee jonge vrouwen te praten. Toen je met je iPod bezig was om een andere cd te kiezen, was het even stil in je oortjes en hoorde je dat de jonge vrouwen over *De Naakte Therapeut* aan het praten waren.

Je hoorde de ene zeggen:

“Ja, het is een boek dat elke therapeut op de plank heeft staan.”

“Is het een goed boek?” vroeg de andere.

“Het vertelt dingen over therapie die je nergens anders kunt lezen.

In het boek voel je je als therapeut echt wel begrepen.”

Je vond het gênant om dit te horen en zette snel je iPod terug op, met de muziek goed luid.

Je hebt er lang over getwijfeld, maar hier is het dan toch: een nieuwe, grondig herziene editie van *De Naakte Therapeut*. Eigenlijk voelt het als een geschenk dat het boek een tweede leven krijgt. Een nieuwe kans. Want *De Naakte Therapeut* in zijn eerste editie mag dan wel een belangrijk boek voor therapeuten zijn geweest, het vond maar moeilijk zijn weg naar het grotere publiek. En dat is spijtig, want het boek zou de leek misschien de kans geven om psychotherapie op een andere manier te leren kennen. *Het leven gelijk het leven is*, zou Louis Paul Boon zeggen.

Het doet je denken aan wat een collega-psychotherapeute je vertelde over *De Naakte Therapeut*. Ze vertelde: “Mijn man is bedrijfsleider, en hij lachte altijd een beetje met psychologen en therapeuten. Zachte eieren, noemde hij ons, zachte eieren die op de grens staan tussen droom en werkelijkheid. Maar *De Naakte Therapeut* is anders, vindt hij. Waarom hij het anders vindt, weet ik niet zo goed. Want aanvankelijk was hij niet zo positief over je boek. Hij was zelfs een beetje jaloers op het boek, want hij vond dat ik er te veel in opging. Op een avond

bijvoorbeeld lag ik in bed en was ik het boek aan het lezen. Hij kwam naast me liggen, en ik dacht dat hij in slaap gevallen was, maar dan zei hij plots: ‘In plaats van je met *De Naakte Therapeut* bezig te houden, zou je beter eens wat aandacht geven aan de naakte echtgenoot.’”

Toen je begon te schrijven aan het boek, wilde je vooral de therapeut als mens tonen. De therapeut in zijn kwetsbaarheid, want dat was wat je zo vaak voelde in je werk: je kwetsbaarheid.

En ook ontroering voelde je vaak: de deugddoende herkenning van jezelf in de andere. Een herkenning die je emotioneel verbindt met de andere. Een soort van broederschap: we zitten allemaal in hetzelfde schuitje, denk je dan. Ook jij bent op de wereld *gescheten* en daar heb je niet om gevraagd. En nu probeer je er het beste van te maken, zoals ik. Meer is het leven niet...

Of toch... er is één ding dat er op een of andere manier bovenuit steekt. Liefde. Je gebruikt het woord met veel schroom, want wie weet wat liefde is en hoeveel is er al niet over liefde gezeverd. Liefde is een klef woord geworden, maar je kent geen ander om aan te geven wat in je leven en in je werk boven de grijsheid van het bestaan uitsteekt. Nu moet je even aan Zwitserland denken en aan de top van een berg die uitsteekt boven de wolken. De vallei is in de mist, maar op de top van de berg schijnt de zon en je kunt de vallei niet zien want je ziet enkel de wolk die de vallei vult en leeg maakt.

Liefde, ja. Daar is je werk als therapeut ook van doordrongen. Liefde is immers een voorwaarde om mensen te helpen. Maar liefde is niet genoeg; er is meer nodig om goede therapie te doen. Liefde – van mens tot mens – is wel de basis waarop de rest kan worden gebouwd.

Naarmate je aan het boek werkte werd je ambitieuzer. Je wilde niet enkel de therapeut in zijn kwetsbaarheid tonen, je wilde ook een

beeld schetsen van de tijd. De verhalen moesten immers een decor hebben en dat decor moest de verhalen een stuk weerspiegelen, zoals de hemel weerspiegeld wordt in een plas water. Daarom speelt het boek zich af in de periode tussen de aanslagen op de Twin Towers (2001) en het begin van de oorlog in Irak (2003). De spanning die toen heerste en de uiteindelijke uitbraak van de oorlog in Irak eechoonden de vertwijfeling en de angsten van de naakte therapeut die, troost vindend in fantasieën over geweld en terreur, verloren liep in zijn leven en in zijn werk.

Je wilde die tijdsperiode dus als achtergrond gebruiken voor je verhalen die zich afspelen in het veld van de geestelijke gezondheidszorg. En daar gaat het voor jou vooral over: hoe gaan we in onze samenleving om met geestelijk lijden? Je hoopte dat je boek ons zou helpen na te denken over wat we als therapeuten en hulpverleners aan het doen zijn, en dat het ons zou doen aarzelen over het pad dat we zijn ingeslagen. Je wilde een beeld schetsen van de hedendaagse geestelijke gezondheidszorg met zijn nadruk op diagnoses en behandeling, efficiëntie en protocollen, medicatie en expertise. Allemaal dure woorden die verbonden zijn met op evidentie gebaseerde wetenschappelijke achtergronden. Alles technisch, klinisch, categorisch, geteld en gemeten.

Maar zijn we niets vergeten?

Waar in dit bos van dure woorden is er plaats voor de essentie: dat therapie in de eerste plaats een ontmoeting is tussen kwetsbare mensen die er samen het beste van proberen te maken.

Je weet niet of jij de geschikte persoon bent om deze ambitieuze en naïeve vragen te stellen, maar iemand moet het doen. En in dit boek probeer je dat te doen, in eerste instantie aan de hand van je eigen ervaringen en belevingen (die je vaak een draai geeft of die je kneedt tot ze min of meer een verhaaltje worden met een begin, een midden en een slot, zoals een verhaaltje hoort te zijn). Voorts vertel je ook verhalen over wat anderen je verteld hebben; vrienden, collega's en cliënten. Zo is dit ambitieuze boek vooral een klein boek geworden, een boek waarin anekdotes een globaal beeld willen scheppen. Het is een collage waarin de kleine schakeringen en de details het doen,

eerder dan de heldere verhaallijn of de uitgewerkte karakters. Dit is een keuze geweest uit noodzaak, want je bent geen schrijver – je zou niet weten hoe je aan een echte roman zou moeten beginnen – en je beseft dat je moet roeien met de riemen die je hebt.

Dit is een boek geworden dat geschreven is door iemand die geen schrijver is en dat ook nooit zal worden. Het is geschreven door iemand die vooral bewondering heeft voor echte schrijvers. Echte schrijvers zoals Louis Paul Boon. En je denkt aan zijn boek *Mijn Kleine Oorlog*, dat ook uit stukjes en *petites histoires* bestaat, en vooral Boons eigen belevenissen vertelt in een te ambitieuze poging een *Bible de la Guerre* te worden. Wat bedoeld was om een grootse oorlogsbijbel te worden, werd uiteindelijk *Mijn Kleine Oorlog*, een fragmentarische maar o zo mooie kroniek van de oorlog zoals Boon die heeft beleefd, met de mens als een ontspoord dier dat zijn fysieke zwakte, zijn wanhoop en zijn kwetsbaarheid compenseert met techniek, wetenschap, bedrog en gesjoemel.

Het is interessant op te merken dat de eerste editie van *Mijn Kleine Oorlog* eindigde met de revolutionaire zin: “*Schop de menschen tot zij een geweten hebben.*” In de tweede editie van het boek, vijftien jaar later, werd niet enkel de taal wat opgekuist en werd niet enkel een aantal stukjes aan het boek toegevoegd. De laatste zin werd ook vervangen door het meer gedesillustioneerde “*Wat heeft het alles voor zin?*”

Dit is maar voor eventjes

“Maar ze zou je dochter kunnen zijn”, zei ik.

“Ja, qua leeftijd zou ze mijn dochter kunnen zijn. Maar ze is mijn vriendin, en ik ben erg op haar gesteld.”

Hij is 48, maar hij ziet er jonger uit. Hij is gletsjerdeskundige en doceert aan de universiteit. Hij gaat vaak op reis om gletsjers te bestuderen en om les te geven, en op een van zijn reizen naar Noorwegen is hij verliefd geworden op een jonge stagiaire uit zijn onderzoeksteam. Ze is 24 jaar oud. Over haar hebben we het nu. Ze heet Ulla.

Maar Ulla is niet de reden waarom hij in therapie is. Hij is al een jaar in therapie naar aanleiding van een milde depressie. Hij had geen levensperspectief meer, zei hij. Hij had alles bereikt wat hij wilde bereiken. Hij had een gezin met twee kinderen die ondertussen flinke pubers waren. Hij had een vrouw van wie hij hield, en al was er wel heel wat routine in de relatie gekropen, net de vertrouwde van zijn vrouw gaf hem rust. Als prof kon hij zijn professionele droom verwezenlijken. Hij maakte dikwijls het grapje dat hij om de opwarming van de aarde te bestuderen vooral geïnteresseerd was in de koudste plekken van de aarde.

De therapie duurt al een jaar, en hij komt tweewekelijks. Hij worstelt met wat existentiële problemen genoemd zouden kunnen worden. Hij voelt dat hij ouder wordt, en het besef groeit dat hij aan de top van zijn leven staat: hij is gezond, maar hij zal de komende jaren niet gezonder worden, integendeel. De tijd gaat verder en hij wordt ouder en zal een aantal dingen verliezen, zoals zijn haar en zijn lenigheid. Anderzijds zal hij ook wat winnen: hij zal dikker worden en meer rimpels krijgen. Hij ziet ook zijn ouders sukkelen: ze zijn nu een eind in de zeventig, en telkens wanneer hij hen ziet, is hij verrast over hoe oud en onzeker ze zijn geworden.

En nu dus heeft hij een nieuwe vriendin. Een mooie jonge vrouw. “Ze is het medicijn dat ik nodig heb voor mijn aandoening”, zegt hij. Hij bedoelt wellicht dat ze hem jonger doet voelen.

“Ja, ik weet wel dat iedereen in de echte wereld over ons praat. Men noemt het waarschijnlijk een midlifecrisis of zo. Maar ze begrijpen niet dat ik onnoemelijk gelukkig ben bij haar.”

Ik beeld me haar in als een mooie jonge vrouw met lang zwart haar, volle lippen en grote ogen, en ik denk onwillekeurig aan seks. Ik zie haar 's ochtends in bed liggen terwijl hij al in de badkamer is. Misschien ben ik wel jaloers op hem.

“De mensen rondom ons begrijpen ons niet. Ze vinden het niet normaal, niet verstandig, niet matuur. Het hoort niet, een rijpe man met een jonge aantrekkelijke vrouw. Wat wij doen, *mag* niet van de mensen in de echte wereld.”

Het is de tweede keer dat hij spreekt over *de echte wereld*. Wat bedoelt hij daarmee? Ik wil het hem vragen, maar voor ik de kans krijg, vertelt hij verder.

“Ik voel me nu zoveel vrijer. Soms zeg ik op vrijdag tegen haar: kom, we stappen in de auto en we rijden ergens naartoe, en we laten alles achter. We kunnen alles doen wat we willen, we trekken ons van niemand iets aan. Uiteindelijk begrijpt niemand ons. We rijden dan tot we zin hebben om te stoppen. Dan zoeken we een hotelletje en dan blijven we daar een weekend. Ergens in Frankrijk of in Duitsland. We zijn één keer zelfs tot in Zwitserland gereden. Toen zijn we een kleine week weggebleven.” Ik denk aan zijn vrouw en zijn kinderen. Hoe is de scheiding verlopen? Missen ze hem?

Ik denk aan zijn job: zou hij nu professioneel beter presteren, of zou zijn job juist lijden onder zijn nieuwe liefde?

Ik vraag: “Vertel eens iets over haar?”

Zijn ogen lichten op. Hij wil graag over haar vertellen.

“Ja, ze is jong en mooi. Misschien geen klassieke schoonheid, maar ik kan uren naar haar kijken, en ik voel een diepe dankbaarheid telkens wanneer ik haar kan aanraken. Ze brengt me dicht bij mezelf en maakt de man in mij wakker. Ze heeft een natuurlijke stijl waar ik enorm van houd. Ik vind haar adembenemend. Maar de mensen in de echte wereld zien dat zo niet. Die vinden het vooral ongepast.”

“Dat is nu de derde keer dat je verwijst naar ‘de echte wereld’. Wat bedoel je precies?”

“Ja, ik besef ook wel dat wat ik met haar beleef niet echt is. Het is een droom. Mijn tweede kans. Ze geeft me de kans opnieuw te beginnen. Ze is mijn toegang tot een tweede leven, maar ik weet ook wel dat dit nieuwe leven niet lang zal duren. Het zal zelfs sneller voorbij zijn als mijn eerste leven. Ach, het is een droom, en dromen zijn bedrieglijk. Als je een droom hebt die je niet kunt waarmaken, voel je je mislukt, en als je een droom hebt die je wel kunt waarmaken, kun je er even van genieten, en daarna blijf je met een leeg gevoel achter.”

Hij aarzelt even en gaat dan verder: “Zij is een droom die waarheid geworden is. Ik ben gelukkig, en ik probeer er nu even van te genieten. Maar op de achtergrond is steeds het besef: dit is maar voor eventjes.”

Niet meer depressief, maar boos

Annelies Driessens is 36 jaar. Ze is huisvrouw. Frank De Weerd is 38 jaar. Hij is informaticus. Annelies en Frank zijn dertien jaar gehuwd en hebben twee kinderen, Erik en Lenie. Erik is veertien en Lenie twaalf. Twee jaar geleden zijn Annelies en Frank gescheiden. De kinderen wonen bij hun mama. Ze hebben nog weinig contact met hun vader.

Annelies belt mij voor een afspraak. Ze maakt zich zorgen over haar zoon Erik, die gedragsproblemen stelt. Ook op school. Het CLB verwees het gezin voor gezintherapie. Ik nodig het gezin uit voor een eerste gesprek.

In het eerste gesprek komt Erik heel nonchalant binnen. Hij laat duidelijk merken dat hij hier tegen zijn zin is. Lenie daarentegen komt blijkbaar graag mee. Ze heeft een erg open gezicht. Ze blijft dicht bij haar moeder. Moeder vertelt dat de school sinds vorige maand problemen met Erik signaleert. Eigenlijk zijn er thuis met Erik al een hele tijd problemen. Hij is rebels, maakt veel ruzie met zijn zus, helpt niet mee in het huishouden en gaat soms thuis lopen zonder dat moeder weet waar hij naartoe is, noch wanneer hij terugkomt.

Terwijl moeder dit vertelt, zucht Erik. Hij ligt languit onderuit in zijn stoel en zit met zijn been te wippen.

Lenie geeft hem een opmerking: "Erik, gedraag je."

Hij antwoordt kort: "Laat me met rust, trut."

Daarop vertelt moeder: "Dit is wat thuis vaak gebeurt, ze maken ruzie. Hij trekt zich van niets iets aan. Zij probeert mij te helpen hem op te voeden, maar hij accepteert dat niet..."

Moeder vertelt dat Lenie altijd goed presteert op school: "Ze is een droom van een kind. Ik heb er helemaal geen problemen mee. Ze

doet het ook heel goed op school. Ze wil later lerares Nederlands worden.”

Moeder klinkt trots. Dan begint ze over haar zoon en ze zegt: “Erik daarentegen is een zorgenkind. De laatste twee jaar toch. Daarvoor was er geen probleem.”

Ik vraag wat er dan twee jaar geleden gebeurd is.

Moeder vertelt dat ze al twee jaar gescheiden is. Vader heeft haar verlaten voor een jongere vrouw.

Dan begint moeder zachtjes te huilen. Lenie troost haar en Erik zucht. Moeder vertelt verder dat ze aan de universiteit Germaanse gestudeerd heeft, omdat ze altijd al in het onderwijs wilde. Maar toen de kinderen kwamen, besloten zij en haar man dat ze beter zou stoppen met lesgeven om voor de kinderen te zorgen. Nu had ze al meer dan tien jaar geen les meer gegeven en nu vond ze ook geen werk meer in het onderwijs.

“Hij heeft een schitterende carrière en een mooie jonge vrouw. En ik blijf alleen achter. Ik ben al een paar jaar ouder, ik heb twee grote kinderen en ik heb geen job. Wie zou mij nu nog willen?”

Terwijl moeder dit alles vertelt, klinkt ze hoe langer hoe bedrukker. Het is duidelijk dat dit alles heel zwaar voor haar weegt.

Zou ze depressief zijn, vraag ik me af. Ze klinkt in elk geval erg neerslachtig.

Op dat ogenblik staat Erik recht en zegt: “Ik ben hier weg. Het gaat toch niet meer over mij.”

Moeder reageert onmiddellijk en zegt fel: “Erik, ga zitten, het gaat hier *wel* over jou. Waarom denk je dat we anders naar hier komen?”

Nu klinkt moeder niet meer neerslachtig. Ze klinkt boos.

Erik zucht en gaat weer zitten. Ik vraag me af waarom Erik net op dat moment rechtstond.

Ik vraag me af of Erik zijn moeder misschien liever boos ziet dan depressief.

De rest van het gesprek praten we nog enkel over de problemen met Erik.

Over de depressieve gevoelens van moeder hebben we niet meer gesproken. Die zijn pas in de volgende gesprekken aan bod gekomen.

In die gesprekken bleek dat moeder heel moeilijk de draad van haar leven weer kon opnemen nadat haar man haar had verlaten. Ze kwam soms de hele dag niet uit haar bed omdat ze zich zo lusteloos voelde. Ze dacht aan zelfmoord. Dat voelden de kinderen en dat maakte hen erg bezorgd. Ze durfden er echter met moeder niet over te praten. Lenie zorgde voor haar moeder, zo goed als ze kon. Ze stond klaar om te helpen in het huishouden en ze praatte moeder moed in.

En Erik? Die ging zijn gang en hij kreeg moeder soms kwaad, en dat was geruststellend voor hem, want een kwade moeder pleegt geen zelfmoord, een lusteloze en depressieve moeder misschien wel.

Blij dat hij niet moet zien

Mevrouw Vereecken belt me voor een afspraak. Ze maakt zich zorgen over Jonas, haar adoptiezoontje van acht. Hij werd op driejarige leeftijd uit Ecuador geadopteerd. Ik nodig het hele gezin uit voor een verkennend gesprek. Mevrouw Vereecken vertelt nog dat ze er de voorkeur aan geeft eerst samen met haar man te komen. Ze wil Jonas niet onnodig belasten.

Bij het begin van het gesprek zijn meneer en mevrouw Vereecken bijzonder nerveus. Ze kijken erg schichtig. Ze zijn afwachtend. Ze zijn op hun hoede. Ik geef wat uitleg over wie ik ben en wat een psycholoog zoal doet. Ik zorg ervoor dat ik mijn expert-zijn niet te veel benadruk, want ik weet dat veel adoptieouders zich snel beoordeeld voelen op hun ouderschap.

Ik vraag of ze zich al lang zorgen maken over Jonas.

“Eigenlijk al vanaf Jonas in België is, dat is nu toch al vijf jaar.”

Ik vraag of ze al vroeger een beroep deden op professionele hulpverlening.

“Nee,” antwoorden ze in koor, “we wilden het eerst zelf proberen op te lossen.”

Dat wijst in de richting van mijn vermoeden dat dit kwetsbare ouders zijn die bang zijn dat ze verwijten zouden krijgen over de wijze waarop ze hun kind aanpakken.

Ik vraag waarover ze zich zorgen maken. Ze vertellen dat Jonas geen vriendjes maakt en altijd alleen speelt op de speelplaats. Soms speelt hij eens met dat kindje, soms met een ander. Maar vriendjes maakt hij niet, en als hij met andere kinderen speelt, loopt het vaak uit op ruzie.

“Hij is een eenzaat”, zegt vader.

Ik vraag de ouders hoe hun relatie is met Jonas.

“Oh, heel goed,” zegt moeder, “we zien hem heel graag.”

Stilte.

Ik vraag of ze eens in detail kunnen beschrijven hoe het gisterenavond thuis is gelopen met Jonas.

Dan vertellen ze dat Jonas thuiskwam van school en dat moeder hem vroeg: “Hoe was het op school?” Jonas antwoordde: “Goed.” Verder niets. Moeder vindt dit jammer. Ze zou wel meer contact met hem willen. Ook knuffelen doet hij niet graag. Hij komt soms wel zelf eens een knuffel halen, maar dat mag voor hem niet te lang duren.

“Hij toont weinig gevoelens. Hij kan zich soms erg bezeren, maar hij toont het niet en hij onderdrukt zijn verdriet. Alsof hij bang is dat we het zouden zien, en dat we hem zouden komen troosten”, zegt moeder.

“Hoe gaat hij om met een babysit?” vraag ik.

“Geen probleem. Hij past zich heel snel aan iedereen aan. Hij vindt het helemaal niet erg als wij eens weggaan”, verduidelijkt vader.

“En als hij thuis speelt, speelt hij dan alleen of probeert hij jullie te betrekken in zijn spel?”

“Nee, hij speelt altijd alleen. Altijd in zijn eigen wereldje.”

Ik zucht en moet onwillekeurig denken aan iets dat ik gedroomd heb. Ik herinner me vaag dat ik een tijdje geleden een vreemde droom had over gebroken spiegels in een spiegelpaleis. Ik liep verloren in het spiegelpaleis en ik was bang. Het is allemaal vaag. Ik herinner me enkel nog het beeld van die gebroken spiegels. Ik zet deze gedachten van me af en vraag aan de ouders: “Heeft hij knuffeldiertjes, een beertje of zo?”

“Neen”, zegt vader.

Ik denk: arme jongen, want de eenzaamheid van de jongen is plots pijnlijk voelbaar. Ik krijg tranen in de ogen. Maar ik wil dit niet voelen. Ik duw het van me af. Ik wil niet herinnerd worden aan de eenzaamheid die ik als kind voelde, ‘s avonds alleen in mijn bed met mijn beer. Ik wil niet herinnerd worden aan de lange gesprekken die ik met hem voerde over al wat ik thuis niet kon zeggen.

Ik kijk naar de kast achter in de gesprekskamer. Daar staat mijn oude knuffelbeer. Ik heb hem nooit weggedaan. Hij is nog steeds mijn vriend, al praat ik niet meer met hem. Hij ziet er oud en versleten uit; hij heeft geen ogen meer, maar hij lacht nog steeds. Alsof hij blij is dat hij niet moet zien.

[Dit boek is online te koop \(klik hier\)](#)

VOLLEDIGE HERWERKING, MET TALLOZE NIEUWE STUKJES!

Dit boek gunt de lezer een blik achter de schermen van de psychotherapie.

- *Wat is daar dan te zien, achter die schermen?*
Een naakte therapeut.
- *Een naakte therapeut?*

Ja, het is een boek over een therapeut die in het begin van het boek goed zijn weg weet in zijn werk en zijn leven. Maar uiteindelijk loopt hij verloren in een sombere wereld van twijfels en perverse fascinaties...

De Naakte Therapeut is een collage van verschillende stukjes uit de wereld van de psychotherapie. Peter Rober bespreekt hier dingen die vaak beter onbesproken blijven, dingen waar sommige collega-therapeuten wel in de wandelgangen over praten, maar die ze niet graag geschreven zien staan. Want het gaat in dit boek niet over de therapeut in zijn kracht en zijn mogelijkheden, maar over de kwetsbaarheid van de therapeut, over zijn twijfels en ergernissen, over zijn vragen en bedenkingen. De therapeut helemaal uitgekleed dus.

9 789033 489990